

Лела Стојановић

АЊИИ СВЕТ

мала лагуна

БРЗОПЛЕТИ ЛУКА

Доселили смо се у град Ниш и у нашу нову кућу. У ствари, то и није била баш нова кућа, већ стара кућа татиног деде. Али ми смо ту стару кућу преуредили и то је **сада наша нова кућа** и дивна је.

Сада ми је школа много ближе, а мами и тати је ближе посао. Имамо и лепо двориште. Чим смо се доселили тата је посејао траву а мама је посадила цвеће. И направили смо кућицу за Пуфија. Пуфи је мој пас, од моје пете године. Одлично се слажемо и много се волимо.

Недељу дана након нашег усељења појавио се дечак из комшилука. Он и његова

мама дошли су нам у посету, на упознавање са новим комшијама, са нама.

– Добар дан, изволите уђите – читала сам са усана моје маме док је уводила те ненаја-вљене госте. Како сам се затекла у дневном боравку седећи у фотељи, нисам имала куд већ сам се залепила за фотељу и ни макац.

– Извините ако сметамо, дошли смо да вас поздравимо и да се упознамо. Ја сам Дивна, а ово је мој син Лука и ми живимо у кући преко пута – некако сам разабрала и похватила све те изговорене речи које су биле помешане са смешком.

– Драго ми је, ја сам Неда, а ово је моја ћерка Ања – узврати моја мама показујући руком на мене. Климнула сам главом у знак поздрава а мама је наставила: – Мој супруг Александар тренутно није код куће.

Онда је кренуло уобичајено женско чаврљање уз кафу, сок и колачиће. Док сам ја само седела, гледала и ћутала, Лука нимало није ћутао, често је нешто добацивао и запиткивао. Ја сам некако из њиховог разговора

успела да разазнам да Лука има десет година, баш као и ја, и да иде у четврти разред оближње школе. За разлику од мене која сам гледуцкала у њих, Лука је нападно гледао у мене. Страшно ми је било непријатно, чак сам и хтела да устанем и изађем из собе, али нисам, остала сам.

– Мислим да је Ања превише уображена – зачу се Лука обраћајући се својој мами, што сам и ја успела да прочитам са његових усана.

– Зашто то кажеш, Лука? То није лепо – пренеражено али и прекорно га упита његова мама.

– Зато што само ћути и не жели да разговара са мном – појасни Лука дрско гледајући у мене.

– Сигурна сам да Ања није таква, већ ћути јер нас не познаје и највероватније је мало стидљива – неспретно је објашњавала мама Дивна. Стварно је била дивна за разлику од Луке кад се зачу моја мама:

– Ања не може да говори.

Мама Дивна и Лука у трену разрогачише очи а Лука као да поче да тоне у тросед. Чинило ми се да се чак и смањивао и *поцрвенео је као рак*, а можда и као моја црвена мајица.

– И не чује – додаде моја мама и у соби настаде тотални тајац који је сецкао тишину на комадиће. Ту сабласну сецкаву тишину поремети глас моје маме кад рече, а ја то прочитах са њених усана:

– Од рођења.

– Ооооооо, извините, извините, нисам знао. Извините... – муцао је Лука док му се у очима видело да жели да нестане, да га нема. Ма да га прогута нека ала или аждаја.

– Све је у реду, ниси могао да знаш – утешно рече моја мама, док је његова мама једноставно ћутала стрељајући га погледом.

– Да, знам, али ипак извините, нисам знао, извините... – понављао је Лука и надаље. Од тог трена није ме више погледао. Ма ниједан, ни мали случајан поглед ми није био упућен. Сав црвен, гледао је ка поду. На његову срећу,

мама Дивна убрзо устаде објашњавајући да морају да иду. Лука брже-боље крену за њом погнуте главе и изађе из собе и из наше куће. Чим је моја мама затворила врата за њима, поче да ми знаковним језиком објашњава шта је било и шта је Лука рекао, али ја сам је зауставила, говорећи јој знаковима да сам разумела. Она ми ипак све исприча, а када је завршила, обе само подигосмо рамена и раширисмо руке у знак „ШТА ЋЕШ“. И тада мама крену ка вратима, отвори их и ја пред вратима угледах моју драгу баба Јању – по којој сам ја добила име Ања – мамину маму која нам је дошла у госте. У суштини, баба Јања је чешће у нашој него у својој кући. Иако је редовно виђам, потрчала сам и загрлила је, а она ме по навици пољуби небројено пута. Чим смо ушле у собу и баба мало дошла до даха од пута, одмах сам јој испричала шта се десило.

– Видиш, Ања моја, људи често кажу оно што не мисле стварно, па је тако говор често узрок многих неспоразума и свађа

– знаковима ми појасни моја баба која је некада била учитељица у свом селу надомак Ниша.

– Видим.

– Не знам да ли знаш, али има пословица која каже *некада је језик бржи од памети*.

– Како је то језик бржи од памети? – знаковним језиком упитах бабу.

– То значи да некада пожуриш и кажеш нешто без размишљања и то буде погрешно или чак и увредљиво.

– Е па мислим да је то био Лукин случај – рекох а баба се климањем главе сложи са мном и важно настави:

– Сунце бабино, **ИЗГОВОРЕНА РЕЧ ЈЕ КАО ПТИЦА ПУШТЕНА ИЗ КАВЕЗА**. Када је кажеш, она полети и не враћа се више.

– Ваууууууу – зинух одушевљено замишљајући како речи и реченице имају крила и лете. Лете све даље и даље од нас а баба настави:

– И постоји изрека која каже **ДВА ПУТА РАЗМИСЛИ ПРЕ НЕГО ШТО НЕШТО**

КАЖЕШ, али се тога људи ретко придржавају.

– Оооооооо, признајем да и ја понекад не размишљам већ бупнем, али само понекад – рекох и почех баби да објашњавам да сам у филмовима који имају **ТИТЛ** читала и гледала како се људи дуууууго, дуго свађају и говоре ружне и погрдне речи једни другима.

Баба ми онда појасни да оно што сам ја читала и видеала у филмовима, да то и нису тако ружне речи. И да људи умеју једни другима да упуте веома ружне речи, које она не жели ни да изговори. И да многе ружне речи доведу људе до свађа, туча, па чак и убистава. Најежила сам се, а и баба се протресла и вртећи одрично главом са жаљењем закључи:

– **Како се погрешно користи диван дар говора!**

Е онда ја баби почех да објашњавам: – Ја када се наљутим, ја кратко кажем шта имам и окренем леђа или затворим очи. И ту је крај моје свађе и ружних речи. И не радим тако

само ја, већ и многа друга деца у мојој школи. Ми се не свађамо дуго. Наше свађе су кратке.

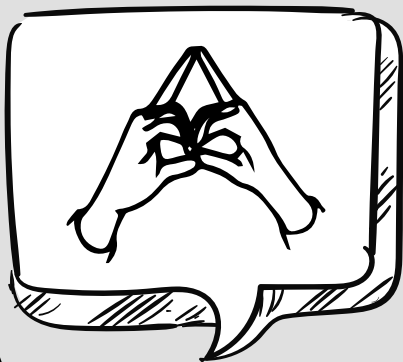
– О да, то знам.

– А и у нашем речнику нема пуно ружних речи, јер нико не жели да нас учи ружним речима. А и нема их много ни у књигама које читамо, зато их ми и не знамо.

– Е то је дивно и нека тако и остане – рече баба и поче да претура по торби, а ја зацаклих очима јер сам знала да стиже чоколада и ко зна још какве посласице без којих баба никада не долази у госте.

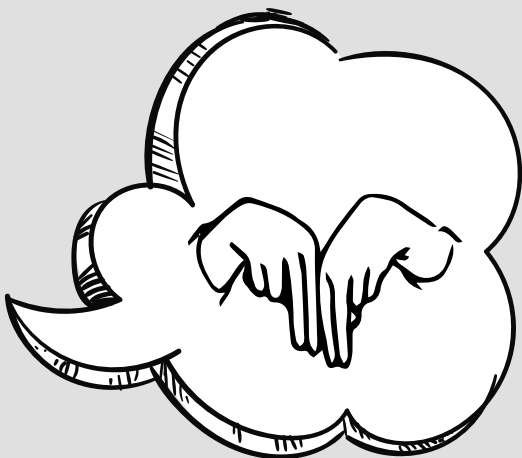
Што се тиче Луке, данима се није појављивао у нашој кући, док је његова мама Дивна наредних дана често долазила доносећи предивне колаче које је правила. Одлична је куварица-посластичар. Мислим да су сви ти изненадни колачи били у име извињења за Лукину брзоплетост.

A

Б

B

ИЗЛАЗАК СУНЦА

Устала сам пре свитања и то нико није знао. Ни мама, ни тата а ни баба која се истог дана вратила у своје село. Морала сам да устанем тако рано јер сам желела да видим излазак сунца из своје нове куће. А и баба ми је причала да птице веома лепо певају и да највише и најлепше певају у зору. И још ми је објаснила да је песма код птица као што је говор код људи. И да свака птица има своју песму. Да су им песме различите. И да када птице певају, оне отварају кљун, као што када људи говоре отварају уста. План је био да видим излазак сунца и да и ја *видим како то птице певају*. А да бих се сама пробудила тако

рано, подесила сам мобилни да вибрира и ставила сам га у кревет поред себе (што се не препоручује, али ја сам морала). Верујем да је прилично дуго вибрирао док нисам осетила да ме нешто голица по табанима.

Чим сам се обукла, размакла сам завесе, отворила прозор и села крај призора. Почела сам да гледам и чекам. Нисам дуго чекала кад се у даљини иза омањег брда појави делић сунца. Кажу да се сунце рађа свакога дана. Ја сам се родила само једном.

Сунце је лагано провиривало иза брда, кад се један омањи зрачак откачи од сунца, долете до мене и цмокну ме у образ. Разрогачих очи а сунце ми намигну. Е тада ја махнух сунцу и послах му **ВЕЕЕЕЛИКИ ПОЉУБАЦ** и то љубећи дланове обе руке и дувајући најјаче што могу и умам. Оооооо, како је дивно када можеш да гледаш излазак сунца из своје собе. Само треба устати прилично рано, посебно ако је лето, а још увек је било, и то септембарско лето. Ма добро је што смо се доселили у Ниш и у нашу нову

кућу, иако се то мени у почетку и није баш допадало.

Сунце је прилично брзо изашло. Родило се за неких пет минута а онда је почело да се лаганим али сигурним корацима пење невидљивим степеницама високо на небу. Наставила сам да пажљиво гледам кроз отворен прозор и да чекам птице. Баба ми је рекла да се упорност исплати и ја сам била упорна. Убрзо је једна птица стала на грану дрвета близу мог прозора, брзо је вртела главом лево-десно. Чини ми се да ме је видеала. Не знам која је то птица, али је птица и лепа је, отвара кљун, што значи да пева. И тада из отвореног кљунића те птице излете розе талас и полете око моје куће, око дрвећа, дворишта и околних кућа.

Ко да ми **СРЦЕ ПОСКОЧИ ОД СРЕЋЕ** када се појави и друга птица која стаде на суседну грану истог дрвета и поче такође да врти главом и отвара кљун. И она пева, рекох себи у браду, и тада се појави песма птице – талас у плавој боји. А онда је долетела и трећа

птица, чија је песма испуштала талас црвене боје. Птице као да су знале да их ја чекам, долазиле су једна за другом китећи гране дрвећа у мом дворишту и околне каблове од струје и телефона. И свуда наоколо полетеше таласи – песма птица у разним бојама, у наранџастој, жутој, зеленој, љубичастој, смеђој, сивој... И „песме“ су се преплеле и помешале свуда наоколо по дрвећу и гранама, по трави, преко кућа и кровова, димњака. Лепиле су се за прозоре и звале децу да устају.

Баба је у праву, птице највише и најлепше певају у зору. Почела сам да скачем по соби радујући се што сам и ја чула-видела како то птице певају.

Када је мама отворила врата моје собе да ме пробуди за школу, ја сам обучена и спремна седела на кревету са великим осмехом на лицу.

– Ооооооо, па ти си већ устала – подижући обрве изненађено рече знаковним језиком, а ја само климнух главом да потврдим. – Онда сачекај да се и ми спремимо и идемо.

Супер, није јој ништа било сумњиво.

Тог дана у школи сам на часу ликовног нацртала птице како певају и излазак сунца и добила сам петицу. Цртеж је истог дана био окачен у школском ходнику моје школе која се зове Специјална школа са домом ученика „Бубањ“. Била сам више него поносна на себе и свој цртеж.

– А откуд знаш да птице баш тако певају, када их ниси чула? – упита ме Никола из мог одељења, који стаде крај мене и загледа се у слику док сам се ја по ко зна који пут дивила свом раду.

– Па знам.

– Али како знаш кад их ниси чула?

– Е чула сам их.

Тада Никола разрогачи очи, мало се збуну и упита: – Почела си да чујеш?

– Јесам – одбрусих му.

– Лажеш, то није могуће.

– Јесте, могуће је! *У уметности је све могуће!* – рекох оштро и не чекајући одговор одохо низ ходник. Успут се благо, кришом

окренух. Никола је и даље стајао испред цртежа и пажљиво га посматрао лупкајући се прстима по бради. Слатко сам се насмејала.

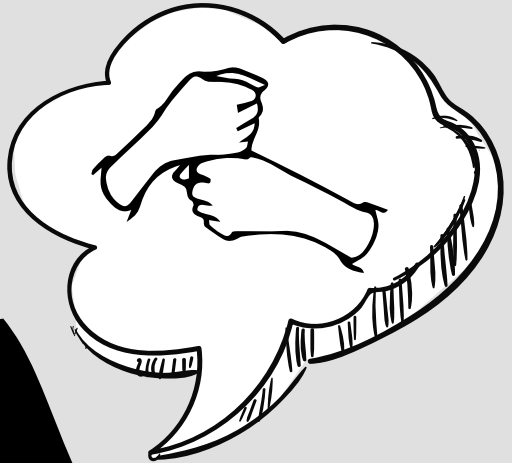
Цртеж се углавном свиђао деци, мада сам често морала да објашњавам да је то нацртана песма птица. За сунце су већ сви знали. Било је изненађујуће да многа деца нису знала да већина птица пева, па сам им ја онда објашњавала преносећи им све оно што ми је баба испричала. Мобилним телефоном сам забележила цртеж и чим су мама и тата дошли по мене, одмах сам им показала фотографију. Веома су ме похвалили и рекли да ће неки наредни дан свратити да виде уживо то уметничко дело.

О како сам само била срећна. Толико сам била **СРЕЋНА** да ми се чинило да све у мени поскакује од среће. Али нисам била срећна само због успелог цртежа, већ и због тога што сам се тог дана у школи пријавила да са Мартином из мог одељења учествујем на школској приредби. Мартин и ја смо одабрали да спремимо плесну тачку једне

светски популарне песме у чијем споту сви плешу. Имали смо у плану да и ми тако плешемо, тако што ћемо да научимо и „скинемо“ покрете плесача из спота. А добро је било то што Мартин помало чује, он је наглув, а ја сам глува особа. Он чак помало и говори, ја не. Била сам **СИГУРНА ДА ЋЕМО МИ ТО МОЋИ**. Да ћу ја то моћи и да ћемо на приредби заблистати и због тога сам била додатно срећна.

Г

А